

Sesijas dokuments

B8-0110/2019 }
B8-0118/2019 }
B8-0119/2019 }
B8-0120/2019 }
B8-0124/2019 }
B8-0125/2019 } RC1

13.2.2019

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B8-0110/2019 (ECR)
B8-0118/2019 (Verts/ALE)
B8-0119/2019 (S&D)
B8-0120/2019 (ALDE)
B8-0124/2019 (EFDD)
B8-0125/2019 (PPE)

par Zimbabvi
(2019/2563(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, David McAllister, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Marijana Petir, Eduard Kukan, Patricija Šulin, Jarosław Wałęsa, Tunne Kelam, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Bogusław Sonik, Milan Zver, Adam Szejnfeld, Michaela Šojdrová, Pavel Svoboda, Lorenzo Cesa, Giovanni La Via, Antonio López-Istúriz White, Tomáš Zdechovský, Krzysztof Hetman, Anders Sellström, Seán Kelly, Francis Zammit Dimech, Deirdre Clune, Ivo Belet, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Anna Záborská, Romana Tomc, Andrey Kovatchev, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés, Anna Maria Corazza Bildt, Jiří Pospíšil, Stanislav Polčák, Inese Vaidere

RC\1177049LV.docx

PE635.335v01-00 }
PE635.343v01-00 }
PE635.344v01-00 }
PE635.345v01-00 }
PE635.349v01-00 }
PE635.350v01-00 } RC1

PPE grupas vārdā

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Aleksander Gabelic

S&D grupas vārdā

Charles Tannock, Notis Marias, Karol Karski, Geoffrey Van Orden, Jana Žitňanská, Valdemar Tomaševski, Raffaele Fitto, Ryszard Czarnecki, Jadwiga Wiśniewska, Ruža Tomašić, Monica Macovei, Branislav Škripek, Jan Zahradil

ECR grupas vārdā

Catherine Bearder, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperü, Cecilia Wikström

ALDE grupas vārdā

Judith Sargentini, Maria Heubuch, Bodil Valero, Barbara Lochbihler, Margrete Auken

Verts/ALE grupas vārdā

Ignazio Corrao, Rolandas Paksas, Piernicola Pedicini, Fabio Massimo Castaldo

EFDD grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Zimbabvi (2019/2563(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Zimbabvi,
- ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas (VNM) galīgo ziņojumu par 2018. gada vispārējām vēlēšanām Zimbabvē un vēstuli par galīgā ziņojuma galvenajiem secinājumiem, kuru 10. oktobrī ES VNM galvenais novērotājs nodeva prezidentam *E. Mnangagwa*,
- ņemot vērā PV/ AP runaspersonas 2019. gada 17. janvāra paziņojumu par stāvokli Zimbabvē,
- ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra runaspersonas 2018. gada 24. jūlija un 2019. gada 18. janvāra paziņojumus par Zimbabvi,
- ņemot vērā kopīgo komunikē, kas tika pieņemts pēc ES un Āfrikas Savienības ārlietu ministru sanāksmes 2019. gada 21. un 22. janvārī,
- ņemot vērā Zimbabves Cilvēktiesību komisijas uzraudzības ziņojumu, kas pieņemts pēc 2019. gada 14.–16. janvāra streika un tam sekojošām nekārtībām,
- ņemot vērā Zimbabves izmeklēšanas komisijas ziņojumu par 1. augustā piedzīvoto pēcvēlēšanu vardarbību,
- ņemot vērā PV/ AP runaspersonas 2018. gada 2. augusta paziņojumu par vēlēšanām Zimbabvē,
- ņemot vērā starptautisko vēlēšanu novērošanas misiju 2018. gada 2. augusta kopīgo paziņojumu par vispārējām vēlēšanām Zimbabvē, kurā nosodīta policijas un armijas pārmērīgā spēka pielietošana protestu apspiešanai,
- ņemot vērā ES delegācijas, Harārē esošo ES dalībvalstu misiju vadītāju un Austrālijas, Kanādas un Amerikas Savienoto Valstu misiju vadītāju kopīgo vietējo paziņojumu par uzbrukumiem opozīcijai Zimbabvē,
- ņemot vērā ES Padomes 2018. gada 22. janvāra secinājumus saistībā ar pašreizējo politiskās varas maiņu Zimbabvē,
- ņemot vērā Padomes 2017. gada 17. februāra Lēmumu 2017/288 (KĀDP), ar ko groza Lēmumu 2011/101/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret Zimbabvi¹,
- ņemot vērā 1981. gada jūnijā pieņemto Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu, ko Zimbabve ir ratificējusi,

¹ OV L 42, 18.2.2017., 11. lpp.

- ņemot vērā Zimbabves konstitūciju,
 - ņemot vērā Kotonū nolīgumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā Zimbabves tauta daudzu gadu garumā cietusi no autoritāra režīma, ko vada prezidents *R. Mugabe*, kurš pie varas noturas ar korupciju, vardarbību, negodīgām vēlēšanām un brutālu drošības aparātu;
- B. tā kā 2018. gada 30. jūlijā Zimbabvē notika pirmās prezidenta un parlamenta vēlēšanas pēc *Robert Mugabe* atkāpšanās no amata 2017. gada novembrī; tā kā šīs vēlēšanas bija iespēja valstī pārtraukt nedemokrātisku vēlēšanu vēsturi, kurām raksturīga politisko un cilvēka tiesību pārkāpšana un valsts pasūtīta vardarbība;
- C. tā kā 2018. gada 3. augustā Zimbabves Vēlēšanu komisija (ZVK) pasludināja, ka prezidenta vēlēšanās uzvarējis *Emmerson Mnangagwa* ar 50,8 % balsu pārsvaru pār opozīcijas kandidātu *Nelson Chamisa*, kurš attiecīgi ieguva 44,3 % balsu; tā kā opozīcijas pārstāvji nekavējoties apstrīdēja rezultātus, apgalvojot, ka vēlēšanas ir bijušas negodīgas; tā kā pierādījumu trūkuma dēļ Konstitucionālā tiesa šīs apsūdzības noraidīja un prezidents *E. Mnangagwa* 26. augustā oficiāli saņēma jaunu prezidenta mandātu;
- D. tā kā ES VNM galīgajā ziņojumā norādīts, ka ZVK sniegtajos datos ir daudzas kļūdas un neprecizitātes, un izgaismotas pietiekami daudzas problēmas, lai apšaubītu uzrādīto skaitļu precizitāti un ticamību;
- E. tā kā jau nākamajā dienā pēc vēlēšanām, kad kavējās rezultātu paziņošana, sākās pēcvēlēšanu vardarbība un seši cilvēki gāja bojā un daudzi guva ievainojumus protestos, uz kuriem aicināja opozīcija; tā kā starptautiskie novērotāji, tostarp ES, nosodīja vardarbību un armijas un iekšējo drošības spēku pārmērīgo spēka pielietošanu;
- F. tā kā Zimbabves Cilvēktiesību komisija 2018. gada 10. augustā publicēja paziņojumu par 2018. gada vispārējām vēlēšanām un pēcvēlēšanu stāvokli, apstiprinot bruņoto spēku uzbrukumus protestētājiem, paužot dziļas bažas par policijas brutalitāti un vardarbīgo izturēšanos un apgalvojot, ka tikušas pārkāptas demonstrantu pamattiesības; tā kā Komisija ir aicinājusi valdību sākt nacionālo dialogu;
- G. tā kā prezidents *Emmerson Mnangagwa*, stājoties amatā, 2018. gada 26. augustā Harārē teica runu, solot labāku un kopīgu nākotni visiem Zimbabves iedzīvotājiem, visu partiju viedokļu ņemšanu vērā, valdības nelokāmu apņemšanos nostiprināt konstitūciju, iedibināt tiesiskumu, panākt pilnvaru nodalīšanu un tiesu varas neatkarību un īstenot rīcībpolitikas, kas piesaistītu gan iekšzemes, gan starptautisko kapitālu;
- H. tā kā 2018. gada septembrī prezidents *E. Mnangagwa* izveidoja izmeklēšanas komisiju, kas 2018. gada decembrī secināja, ka demonstrācijas, kurās tika nodarīti lieli īpašuma bojājumi un ievainoti cilvēki, plānoja un organizēja drošības spēki sadarbībā ar *MDC Alliance* locekļiem un ka militāro spēku izvietošana bija pamatota un saskaņā ar konstitūciju; tā kā opozīcija šo ziņojumu noraidīja; tā kā komisija prasīja veikt

izmeklēšanu drošības spēku ietvaros, vainīgos saukt pie atbildības un ieteica izmaksāt kompensāciju cietušajiem;

- I. tā kā kopš vēlēšanām ievērojami pieaugusi politiskā spriedze un joprojām tiek ziņots par vardarbību, kas nopietni apdraud valstī uzsāktās demokrātiskās pārmaiņas;
- J. tā kā ekonomikas sabrukums, nepietiekama piekļuve sociālajiem pakalpojumiem un pamatpreču cenu celšanās izraisīja cilvēku neapmierinātību; tā kā no 2019. gada 14. līdz 18. janvārim Zimbabve piedzīvoja protestu un demonstrāciju vilni vispārējā nacionālā streika laikā, kas pēc tam, kad degvielas cenas pieauga par 150 %, tika sarīkots pēc Zimbabves Arodbiedrību kongresa (ZAK) iniciatīvas; tā kā protesti bija arī reakcija uz nabadzības palielināšanos, ekonomikas vājo stāvokli un dzīves līmeņa krišanos;
- K. tā kā, reaģējot uz šo protesta kustību, valdība 2019. gada 14. janvārī nosodīja “apzinātu plānu graut konstitucionālo kārtību” un apliecināja, ka tā “attiecīgi vērsīsies pret tiem, kas vērpj sazvērestību un sabotē mieru”;
- L. tā kā policija reaģēja ar pārmērīgu vardarbību un pārkāpa cilvēktiesības, tostarp pielietoja ieročus, veica patvaļīgus arestus, nolaupīja cilvēkus un iebruka medicīnas iestādēs, draudot cietušajiem ar represijām, pret arestētajiem vērsās ar ātru izmeklēšanu un lietas iztiesāšanu masu procesos, apcietinātos spīdzināja, kā arī tika konstatēti izvarošanas gadījumi un privātīpašuma un valsts īpašuma iznīcināšana;
- M. tā kā valdības ieceltā Cilvēktiesību komisija publiskoja ziņojumu, kurā konstatēts, ka karavīri un policija sistemātiski piekopusi spīdzināšanu;
- N. tā kā vairāk nekā 17 cilvēki nogalināti un simtiem ievainoti; tā kā arestēti apmēram tūkstotis cilvēku, tostarp bērni vecumā no 9 līdz 16 gadiem, un aptuveni divām trešdaļām arestēto liegta atbrīvošana pret drošības naudu; tā kā daudzi joprojām atrodas nelikumīgā apcietinājumā un tiek ziņots, ka apcietinājumā aizturētie piekauti un aizskarti;
- O. tā kā pierādījumi liecina, ka armija lielā mērā atbildīga par slepkavībām, izvarošanu un bruņotu laupīšanu; tā kā simtiem aktīvistu un opozīcijas amatpersonu joprojām slēpjas;
- P. tā kā cilvēktiesību novērotāji un vietējās un starptautiskās struktūras, tostarp ES, valdības reakciju uz protestiem plaši nosodījušas kā neproporcionālu un pārmērīgu;
- Q. tā kā telekomunikāciju pārtraukšana ir kļuvusi par līdzekli, ko režīms izmanto, lai bloķētu sociālo tīklu organizēto demonstrāciju koordinēšanu; tā kā mobilie un zemes līniju sakari, kā arī internets un sociālie plašsaziņas līdzekļi, vairākkārt tika bloķēti, lai neļautu piekļūt informācijai un saziņai un maskētu masveida cilvēktiesību pārkāpumus, kurus valsts plānoja pastrādāt; tā kā Zimbabves Augstākā tiesa paziņojusi, ka bija pretlikumīgi izmantot Sakaru pārtveršanas likumu, lai apturētu saziņu tiešsaistē;
- R. tā kā iestādes aktīvi meklēja protestētājus, aizvedot no mājām miermīlīgus protestētājus, cilvēktiesību aizstāvjus, politiskos aktīvistus, redzamus pilsoniskās sabiedrības līderus un viņu radniekus;

- S. tā kā kaimiņvalstis, piemēram, Dienvidāfrika, ir kļuvušas par centru tiem Zimbabves iedzīvotājiem, kas bēg no politiskās apspiešanas un ekonomiskām grūtībām;
- T. tā kā policija regulāri ļaunprātīgi ir izmantojusi spēkā esošos tiesību aktus, tādus kā Sabiedriskās drošības un kārtības likums (SDKL), lai attaisnotu uzbrukumus opozīcijas locekļiem un cilvēktiesību aktīvistiem un aizliegtu likumīgas un miermīlīgas demonstrācijas;
- U. tā kā cilvēktiesību un demokrātijas ziņā situācija Zimbabvē ir viena no sliktākajām pasaulē; tā kā Zimbabves tauta un cilvēktiesību aizstāvji joprojām cieš no uzbrukumiem, naida runas, nomelnošanas kampaņām, iebiedēšanas un vajāšanas un regulāri tiek ziņots par spīdzināšanu;
- V. tā kā priekšsēdētājs aicināja rīkot valsts līmeņa dialogu, kas sākās 6. februārī, un aicināja visas politiskās partijas piedalīties, taču Kustība par demokrātiskām pārmaiņām (*MDC*), kas ir galvenā opozīcijas partija, atteicās piedalīties;
- W. tā kā Zimbabve ir parakstījusi Kotonū nolīgumu, kura 96. pantā ir noteikts, ka cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir būtiska ĀKK un ES sadarbības sastāvdaļa,
1. uzsver, ka vienprātīgi vēlas, lai Zimbabve kļūtu par miermīlīgu, demokrātisku un labklājīgu nāciju, kurā pret visiem iedzīvotājiem ir vienlīdzīga attieksme saskaņā ar tiesībām un valsts struktūras rīkojas pilsoņu vārdā, nevis pret viņiem;
 2. asi nosoda vardarbību, kas notika neseno Zimbabves protestu laikā; cieši pārliecināts, ka miermīlīgi protesti ir demokrātijas procesa daļa un ka nekādos apstākļos nedrīkst pielietot pārmērīgu spēku;
 3. mudina prezidentu *E. Mnangagwa* pildīt inaugurācijas runā paustos solījumus, strauji pakļaut situāciju kontrolei un atgriezt Zimbabvi uz izlīguma ceļa, kā arī ievērot demokrātiju un tiesiskumu;
 4. mudina Zimbabves iestādes nekavējoties izbeigt drošības spēku pārkāpumus un strauji un objektīvi izmeklēt visas apsūdzības par policijas un valsts amatpersonu pielietoto pārmērīgu spēku, un aicina noteikt individuālās atbildības robežas, lai tādējādi nodrošinātu pārskatatbildību; atgādina, ka valsts konstitūcijā ir paredzēta neatkarīga struktūra, kuras uzdevums ir izmeklēt sūdzības par policijas un armijas pārkāpumiem, taču valdība šādu struktūru joprojām nav izveidojusi;
 5. mudina Zimbabves valdību nekavējoties atsaukt visu valstī izvietoto militāro personālu un izformēt jauniešu paramilitāros grupējumus, kas terorizē iedzīvotājus un nepārprotami pārkāpj Zimbabves konstitūciju;
 6. uzskata, ka ikvienas demokrātijas būtiskas sastāvdaļas ir pulcēšanās brīvība, biedrošanās brīvība un vārda brīvība; uzsver, ka nevardarbīga viedokļa paušana ir ikviena Zimbabves pilsoņa konstitucionālās tiesības, un atgādina iestādēm, ka to pienākums ir aizsargāt visu iedzīvotāju tiesības protestēt pret to sociālo un ekonomisko apstākļu pasliktināšanos; aicina valdību izbeigt mērķtiecīgos uzbrukumus ZAK līderiem

- un locekļiem;
7. uzsver, cik svarīga loma demokrātiskā sabiedrībā ir opozīcijai;
 8. mudina Zimbabves iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus politieslodzītos;
 9. aicina Zimbabves valdību ievērot ANO Deklarācijas par cilvēktiesību aizstāvjiem noteikumus un starptautiskos cilvēktiesību instrumentus, ko Zimbabve ir ratificējusi;
 10. ir ļoti nobažījies par konstatētajiem pārkāpumiem, proti, paātrināto izmeklēšanu un masveida tiesas procesus; prasa, lai tiesu iestādes ievērotu tiesiskumu un nodrošinātu, ka visos gadījumos tiek ievērota neatkarība un tiesības uz taisnīgu tiesu; nosoda visus arestus, kas veikti, neizvirzot apsūdzību;
 11. aicina Zimbabves iestādes strauji, rūpīgi, objektīvi un neatkarīgi izmeklēt apsūdzības par cilvēktiesību pārkāpumiem un ļaunprātīgu izmantošanu, kas ietver drošības spēku pastrādātus izvarošanas un seksuālās vardarbības noziegumus, un saukt vainīgos pie atbildības; prasa, lai personām, kas cietušas no seksuālas vardarbības, tiktu nodrošināta vispārēja piekļuve medicīnas pakalpojumiem, nebaidoties no atriebības;
 12. nosoda interneta piekļuves liegšanu, kas ļāva iestādēm slēpt armijas un iekšējo drošības spēku pastrādātus cilvēktiesību pārkāpumus un kavēt neatkarīgu ziņojumu un dokumentus sagatavošanu par noziegumiem protestu apspiešanas laikā un tūlīt pēc vēlēšanām; uzsver — piekļuve informācijai ir tiesības, kas iestādēm jāievēro saskaņā ar to konstitucionālajām un starptautiskajām saistībām;
 13. nosoda to, ka SDKL ļaunprātīgi izmanto varu un ir represīva struktūra, un mudina Zimbabves iestādes tiesību aktus saskaņot ar starptautiskajiem cilvēktiesību aizsardzības un veicināšanas standartiem;
 14. ir ļoti nobažījies par ekonomisko un sociālo stāvokli Zimbabvē; atgādina, ka galvenās valsts problēmas ir nabadzība, bezdarbs, hroniska uztura nepietiekamība un bads; uzskata, ka šīs problēmas var atrisināt tikai tad, ja īsteno vērienīgas nodarbinātības, izglītības, veselības aprūpes un lauksaimniecības rīcībpolitikas;
 15. aicina visus politiskos spēkus rīkoties atbildīgi, saglabāt mieru un jo īpaši atturēties no kūdīšanas uz vardarbību;
 16. atgādina Zimbabves valdībai, ka Eiropas Savienības un tās dalībvalstu atbalsts saistībā ar Kotonū nolīgumā paredzēto tirdzniecības, attīstības un ekonomiskās palīdzības sniegšanu ir atkarīgs no tā, vai tiek ievērots tiesiskums un starptautiskās konvencijas un līgumi, kuriem Zimbabve ir pievienojusies;
 17. atgādina, ka ilgtermiņa atbalsts ir atkarīgs no visaptverošām reformām, nevis tikai solījumiem; prasa, lai Eiropas sadarbība ar Zimbabvi tiktu balstīta uz vērtībām un lai šo vērtību respektēšana tiktu prasīta no Zimbabves iestādēm;
 18. mudina valdību nekavējoties īstenot izmeklēšanas komisijas sniegtos ieteikumus

saistībā ar pēcvēlēšanu vardarbību, un jo īpaši aicina veicināt politisko iecietību un atbildīgu vadību, kā arī uzticamā, iekļaujošā, pārredzamā un atbildīgā veidā sākt nacionālo dialogu;

19. atzīmē valdības gribu pildīt reformu saistības; tomēr uzsver, ka šādas reformas jāīsteno gan politiskā, gan arī ekonomiskā jomā; mudina valdību, opozīciju, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus un reliģiskos līderus uz līdztiesīgiem noteikumiem iesaistīties nacionālā dialogā, kurā tiktu ievērotas un aizsargātas cilvēktiesības;
20. aicina valdību pilnībā īstenot ES VNM sniegtos ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz tiesiskumu un iekļaujošu politisko vidi; uzsver desmit prioritāros ieteikumus, kurus izvirzīja VNM un kuri izklāstīti galvenā novērotāja 2018. gada 10. oktobra vēstulē prezidentam *E. Mnangagwa*, proti, radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visām politiskajām partijām, lai nodrošinātu skaidrāku un saskaņotāku tiesisko satvaru; stiprināt ZVK, padarot to īsteni neatkarīgu un pārredzamu, tādējādi atjaunojot uzticību vēlēšanu procesam; nodrošināt, ka, stiprinot ZVK neatkarību, tā kļūst brīva no valdības pārraudzības un pati var apstiprināt savus noteikumus; un izveidot iekļaujošāku vēlēšanu procesu;
21. aicina ES delegāciju un ES dalībvalstu vēstniecības Zimbabvē arī turpmāk cieši uzraudzīt norises valstī un izmantot visus attiecīgos instrumentus, lai atbalstītu cilvēktiesību aizstāvjus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un arodbiedrības, popularizētu Kotonū nolīguma būtiskākos elementus un atbalstītu demokrātiju veicinošas kustības;
22. aicina ES pastiprināt politisko dialogu ar Zimbabvi cilvēktiesību jomā, pamatojoties uz Kotonū nolīguma 8. pantu;
23. aicina Eiropadomi pārskatīt savus ierobežojošos pasākumus pret personām un struktūrām Zimbabvē (tostarp pasākumus, kas pašlaik apturēti), ņemot vērā valstī nesenu notikušos vardarbības uzliesmojumus;
24. mudina starptautisko sabiedrību, jo īpaši Dienvidāfrikas attīstības kopienu (*SADC*) un Āfrikas Savienību (*ĀS*), aktīvāk palīdzēt Zimbabvei, lai tā rastu ilgtspējīgu demokrātisku risinājumu pašreizējai krīzei;
25. mudina kaimiņvalstis ievērot starptautisko tiesību normas un aizsargāt personas, kas bēg no vardarbības Zimbabvē, un aicina nodrošināt tām patvērumu, jo īpaši, ja tas ir īstermiņa patvērums;
26. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/ Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, EĀDD, Zimbabves valdībai un parlamentam, Dienvidāfrikas attīstības kopienas valdībai, Āfrikas Savienības valdībai un Sadraudzības ģenerālsekretāram.